

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

انستیتو ملی بهداشت
و کنترل بیماری‌ها

راهنمای عمومی پشه آندس و بیماریهای مرتبط

تیرماه ۱۴۰۳

کلیات

بیماری‌های منطقه توسط حشرات خنثی ۱۷ درصد بیماری‌های عفونی دنیا را شامل می‌شوند. بیماری دانه بیکتا و چیکوگونا از طریق گزش پشه‌های آندس اجیتی و آندس البوینکتوس انتقال می‌یابند. میزان بروز بیماری دانه در سال‌ها و دهه‌های اخیر به طور قابل توجهی افزایش یافته است. به نحوی که موارد این بیماری طرف ۵۰ سال گذشته ۴۰ برابر شده است و اکنون هر ساله ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون عفونت لب دانه در جهان رخ می‌دهد. تقریباً نیمی از مردم جهان یعنی جمعیت بیش از ۳۱۹ میلیارد نفر در معرض ابتلا به بیماری دانه قرار دارند. بیش از ۷۵ درصد افراد در معرض خطر در منطقه آسیا و غرب اقیانوس آرام زندگی می‌کنند. همه‌گیری‌های بیماری دانه به طور معمول در فصول بارانی و گرم رخ می‌دهد. ویروس دانه که جزء فزوی ویروس‌ها هستند، چهار زیرگونه دارد و این بدان معنا است که امکان دارد فردی ۴ بار به ویروس مبتلا شود.

پشه آندس اجیتی

آندس اجیتی در مناطق شهری زندگی کرده و گزش محل استراحت و تخم گذاری آن در نزدیکی محل سکونت انسان (در داخل و خارج محل زندگی) است و در اصطلاح برخی حشره شناسان به آن "سگ خانه زاد" می‌گویند. این پشه می‌تواند در هر طرف یا قطری که مقداری آب جمع شود قهراً تخم گذاری کند مانند لاشیک‌های مستعمل، قوطی کنسرو، جوشه‌های سریش، ظرف زیرگلدان، بخان و پنجره‌های طرف پرتویار. تخم‌ها در برابر خشکی و کم آبی مقاوم هستند و می‌توانند تا مدت طولانی (گاهی بیش از یک سال) شرایط بیابانی را تحمل کنند. پشه مادر این نواهی را دارد که در صورت آلودگی بیرونی، ویروس را به پشه دختر و سبب بیماری هم منتقل کند. آندس اجیتی برخلاف پشه مالاریا و بسیاری از پشه‌های دیگر، در طی روز خونخواری نمی‌کند و حداکثر گزش را در صبح زود و هنگام غروب آفتاب قریب از تاریکی هوا انجام می‌دهد. در طول روز در قسمت‌های تاریک، سایه دار و نسبتاً مرطوب داخل ساختمان نظیر زیر میز، زیر صندلی، زیر تختخواب و روی پرده و آینه در داخل کند استراحت می‌نماید. پشه ماده خونخواری از "اسان" یا است به سایر موجودات تزریق می‌دهد و در هر وعده خونخواری چندین نفر (گاهی ۳۰ تا ۴۰ نفر) را مورد گزش قرار می‌دهد. بنابراین در صورت آلودگی پشه احتمال انتقال بیماری به ده‌ها نفر (چندین عضو خانواده و همسایگان آنها) طی یک شبانه روز وجود دارد و از این طریق (تغییل به تغلیبه مگس) ممکن است عفیان بیماری رخ دهد.

مناطق جینی ایران از نظر آب و هوایی برای زندگی و تکثیر این پشه مناسب هستند و ساکنان این مناطق با رعایت بهداشت و بیماری محیط زندگی خود می‌توانند از بروز و گسترش این پشه جلوگیری کنند.

آندس آلبوینگتوس

این پشه که تنها از انسان بگه از بسیاری حیوانات اهلی و وحشی نیز می‌تواند خونخواری کند این پشه نیز عمدتاً در اولین صبح و در هنگام غروب قبل از تاریکی هوا خونخواری می‌کند. قابلیت تطبیق بسیار بالایی با محیط دارد. تخم این پشه سرما (حتی درجه حرارت زیر صفر) را به‌ر چه مدت طولانی تحمل می‌کند و به همین دلیل قدرت گسترش بیشتری از آندس اجیپتی در مناطق گرم و سرد دارد. این پشه نیز در اطراف و میان مخازن ذخیره آب در اطراف خانه‌ها و یا دورتر برای تخم‌گذاری استفاده می‌کند. این پشه برای هر وعده خونخواری فقط ۱۰ تا ۱۵ دقیقه به انسان حمله می‌کند. (برخلاف پشه آندس اجیپتی)

مراحل و علائم بیماری دانگ

بیماری از عوارض ابتلا به بیماری دانگ (مگس 2, A + 2) عوارض: مخصوصاً کسانی که برای اولین بار به این بیماری مبتلا می‌شوند بدون علامت هستند یعنی ممکن است که چهار الی پنج نوبتی که در آن گزش پشه آلوده بیمار شده است علائم بیماری دانگ را نشان ندهند. علائم اغلب خفیف تا متوسط بوده و غیر اختصاصی و شبیه سایر عفونت پنج روزه است یعنی یک روز از ۲۰ نفر بیمار ابتلا به نوع شدید بیماری دانگ خواهد شد. بیمارانی که علامت دار باشند چه بی علامت می‌توانند پیش از شروع تب تا اثنای دوره تب دار ویروس را به پشه‌های سالم که آنها را گزش می‌کنند منتقل نمایند. پشه‌های ماده یک هفته تا دو روز بعد از خوردن تخم آلوده به ویروس می‌توانند بیماری را تا پایان عمرشان به دیگران منتقل کنند.

دوره نهنگی

علائم بیماری معمولاً پس از ۲ تا ۱۰ روز بعد از گزش در انسان توسط پشه‌ها می‌شوند که به آن دوره نهنگی می‌گویند. در این مدت هر چند علامتی رخ نداده است اما ممکن است ویروس را به دیگر پشه‌های مهاجم منتقل کند.

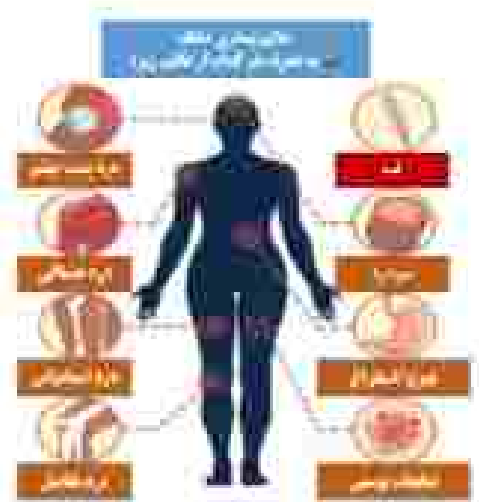
علائم

مرحله تب دار به صورت ناگهانی شروع شده ۲ تا ۷ روز طول می‌کشد و ممکن است دو مرحله تبی باشد.

علائم علائم بیماری شامل:

- سردرد شدید
- درد عضلانی
- درد مفاصل
- درد استخوان
- درد پشت چشم
- بی‌اشتهایی
- استفراغ
- خال‌های پوستی لکه و دانه‌های قرمز رنگ (در موارد شدید ممکن است خچین‌های بزرگی هم پوستی رخ دهد)
- خونریزی از بینی و لثه (در موارد شدید)
- وجود خچین در ادرار (در موارد شدید)
- در طول ۶۸ ساعت اول بعضی بیماران گلو درد، قرمزی گلو و صورت‌ها را روخته دارند.

••••• هنگام تهدید بیماری خانگ شدید در اواخر مرحله می دار ممکن است علائمی در بدن ظاهر شوند که نشان می دهد احتمالاً بحران به سمت مرحله شدید و عوارض نگران کننده هنگام پیش می رود. زمانی که می بیمار به سمت قطع شدن می رود ممکن است بیمارانی دارای استرواح های مکرر، درد شدید شکم، خونریزی از بینی و دهان، اختلال در تنفس، غلظت شوک به دلیل کم آبی بدن (کم شدن فشارخون)، کاهش سریع پرگت های خون، و افزایش غلظت آهن شوند.

غاز بحران

غاز بحران یا قطع تن شروع می شود و معمولاً ۱ تا ۲ روز طول می کشد. در این مرحله بخت افزایش نفوذ پذیری رگ های بدن، بیمارانی دچار نشت سلولت درون رگ می شوند که ممکن است منجر به خون وارد ریه و شکم و اندام های مهم بدن شود. وجه دلیل کم آبی شدن رگ ها افزایش غلظت خون رخ می دهد و در نتیجه به تدریج غلظت شوک ظاهر می شود و فشارخون کاهش می یابد. پدیده آن شوک غیر قابل برگشت رخ می دهد که حتی ممکن است اجزای بیمار نیز موفقیت آمیز نباشد سایر علائم شامل:

- خونریزی شدید

- استراخ خوبی
- خونریزی از نقطه منقوع خوبی
- خونریزی از واژن
- التهاب کبد
- التهاب قلب
- التهاب پانکراس
- التهاب مغز

فاز نقاص

در این مرحله از بیماری سیستم ایمنی بدن موفق به مهار بیماری می شود و حال عمومی بیمار رو به بهبود می رود. مدت مابین درون زخم فروگشتن می گذرد و مایع خارج شده از عروق شروع به بارگشتن به داخل عروق (جذب مجدد) می کنند. وضعیت فشارخون بیمار بهتر شده و اندام مجدداً برقرار می شود و گلبول های سفید عود شروع به افزایش می کنند. بیمار این فنکشن است در این مرحله علائم پوستاند قرمز پیدا کنند که بعداً پوسته پوسته شده و جارش دارد.

نتیجه

از خصوصیات بیماری دانگ این است که در یکی دو سال نخست بروز بیماری در یک منطقه معمولاً بیمار از خازان علامت خفیفی هستند که این امر سبب می شود بسیاری از آنها به مراکز بهداشتی در شهری مراجعه نکنند این عامل دو خطر بسیار دارد اولاً بیمار آلوده در جامعه فعالیت دارد و میتواند در معرض گزش مجدد پشه ها قرار گیرد و سبب انتقال بیماری به دیگران شود. دوماً در زمان ورود یک گویه جدید بیماری به منطقه (مثلاً در حال طایف ایسده) در صورت آلودگی بیمار به فرم شدید دانگ مبتلا می گردند.

روش های انتقال

انتقال از پشه به انسان

بعد از ورود پیروسی به بدن پشه، پیروسی در بدن پشه تکثیر می‌شود. قفسه زامانی بدن ورود پیروسی به بدن پشه تا انتقال واقعی به میزبان بعدی دوره پخته خارجی پشه می‌شود و رشیکه نمای محیط ۲۸ تا ۳۵ درجه سانتیگراد است بین ۱۲ تا ۸ روز طول می‌کشد. پشه آلوده تا آخر عمر خود می‌تواند پیروسی را از طریق گزش به انسان منتقل کند.

انتقال از انسان به پشه

پشه می‌تواند از طریق فردی که پیروسی فلج در خون او وجود دارد، آلوده شود. ممکن است فرد دارای علامت ناپدید شدن علامت باشد. انتقال پیروسی از انسان به پشه، می‌تواند از ۶ روز قبل از شروع علامت تا ۲ روز پس از قطع بویخ دهد. هرچه میزان آلودگی پیروسی در خون بیمار بیشتر باشد احتمال انتقال از انسان به پشه بالاتر است. پیروسی می‌تواند یک تا دو هفته در خون بیماران باقی بماند.

انتقال از پشه به پشه

پیروسی از طریق پشه‌سانده به پشه دیگر منتقل می‌شود و مثل به تنق هدجشن ادامه می‌یابد که باعث گسترش پیروسی می‌شود.

سایر روش های انتقال

هر چند به ندرت ولی احتمال دارد که در زمان بارباری پیروسی از خون مادر به جنین منتقل شود و بر صورت انتقال از مادر باردار به جنین احتمال پدید آمدن زردی نوزاد، نوزاد با وزن پایین و برخی مشکلات دهم‌زادی مطرح است.

گروه های پر خطر

- معلولین
- کارکنان فرودگاه، بندر و نخل نگهداری کالاهای گرمس
- افراد دارای خواب و بی‌سلیقه
- کارگران فصلی
- رانندگان و مسافران به مناطق پر خطر
- مسکن‌ها و مراکز جمعیتی شامل پادگان‌ها، مدارس، زندان‌ها، خوابگاه‌های دانشجویی
- آبارانی‌ها و لاستیک قرووش‌ها

- بيماران و کارکنان بیمارستان‌های بستری کننده موارد مثبت (در صورت عدم رعایت کنترل عفونت)
- ساکنان و مسافران مناطق نارای به آلوده
- خایم‌های پارک‌ها
- کودکان نزدیک سال
- نوزادانی که از مادران مبتلا متولد می‌شوند

پیشگیری

واکسیناسیون

هشور واکسن قطعی برای همه کشورها وجود ندارد اما یک واکسن دتنگ بند واکسن CYD-IDV در چندین کشور به لیت رسیده است که در حال حاضر فقط در مناطق بومی بیماری لیت می‌شود و شامل سه دوره به فاصله هر ۴ ماه می‌باشد. بقیه واکسن‌ها در مرحله مطالعه هستند.

- ریل پارک‌ها یا شیرده
- حمام مبتلایه نفس ایمنی
- سینه‌آبزی به اجزای واکسن
- مبتلایه عفونت HIV
- داشتن آب یا بیماری جدید
- کودکان نزدیک سال

سایر روش‌های پیشگیری شامل استفاده کردن محیط برای تکثیر و تخم گذاری پشه حذف پشه بالغ و کاهش احتمال گزش است که به هدف به حداقل رساندن تکثیر پشه و تماس آن با انسان انجام می‌شود.

راه‌های کاهش تخم گذاری و تکثیر

- تخمیه و تمیز کردن مرتب ظروف محتوی آب (متوسط ۳ الی ۵ روز یکبار)
- تهیه درب و یا پوشش بر روی ظروف محتوی آب (ناگه، پنکه)
- مدیریت زباله و شایعات جامد مانند ظروف رها شده، جاربات، خودرو؛ لیج‌های مستعمل که می‌توانند نجر جمع شدن آب باشند.
- اطافت مداوم آبگیرهای شهری به منظور جلوگیری از رکنه شدن آب

- سلول‌های لاستیک های مستعمل بخصوص در تیرها و جاشیه شیره‌ها (آب‌ها کردن در فضای بسته یا در پوشش مناسب به طوری که پشه امکان تخم گذاری در آن پیدا نکند)
- تأمین آب مورد نیاز ساکنین از طریق لوله کشی نامناسب یا به ذخیره سازی آب
- خالی و نمیر کردن عمدگی ظروف محتوی آب (بندگه، ظرف زیر گلخانه، ظرف آب حیوانات)
- وارونه کردن اجسام در معرض باران مانند ظروف، قالی ها
- جلوگیری از رانگ شدن آب (برای مثال اصلاح ساختاری زمین، سداج کردن لاستیک های عمود گیر قالی)

- بر کردن سداج کنه درختان و لاستیک های مستعمل، زیرگلدانی ها یا شن، خاک یا این
- استفاده از مایه لارویکوار (گلیسول، پوسیلیا ریگولاتا) در حوضچه های آب مصرفی منزل
- سرپاشی لیکتی یا هدف از بین بردن جمعیت پشه در محل های استراحت آن ها (زیر میله‌ها، تخته داخل کمد) یا در محل تخم گذاری آنها (النج و لاستیک های مستعمل)؛ نکته قبلی از سرپاشی به ساکنین باید هشدار داده شود تا از محل دور شوند و مواد غلظی پوشانده شود؛ آتش خاموش شود و حیوانات خانگی نیز به خارج از خانه منتقل شوند.

- مه پاشی (انتشار ذرات کوچک حاوی حشره کش که به مدت کافی در هوا باقی می ماند لذا اثر کاملی یا پشه واقع در حال پرواز باعث مرگ آن ها گردد) در شیوع بیماری و برای مهار همه گیری به مدت ۱۰ روز هر دو تا سه روز هر زمان صبح زود یا قبل از غروب آفتاب انجام می شود در مه پاشی درها، پنجره ها، قشاهای باز، گیاهان اطراف خانه مه پاشی انجام شود در صورت مه پاشی از بیرون ساختمان باید از مردم جلوگیری شود تا دریا و پنجره ها را جهت افزایش نفوذ مه و کارایی بیشتر فعالیت در حین مه پاشی باز نگاه دارند.

نکته تخم پشه آندس می تواند ماه ها در شرایط خشک زنده بماند حتی کردن و جایگزین کردن آب واکند در ظروف، لاروها و شفیره ها را از بین می برد ولی تخم ها که نسبتاً مقاوم به خارها طرف چسبیده اند پایه یا برس و یا الکتراک کسین به دقت نابود شوند.

راه های کاهش احتمال گزش پشه

- نصب توری بر روی درها و پنجره ها
- استفاده از پشه بند
- استفاده از کرم ها یا اسپری دفع حشرات
- پوشیدن لباس رنگ روشن (لباس آستین بلند و شلوار بلند) پشه آندس به رنگ های مشکی، قهوه ای و زرد تمایل بیشتری دارد.

چگونه از ورود پنداره کشورها جلوگیری می‌شود؟

- مستوفیت یا محدودیت واردات لاستیک های مستعمل و میخک لاستیکی یا غیر
- روکش دار کردن تیرهای نو و وارداتی غیر میخک
- قرنطینه گیاهانی که از مناطق بومی بیماری وارد می‌شوند مثل میخک لاستیکی یا میوه برای مدت مشخص
- بررسی کانتینرهای حمل بار کالاهای از مناطق پرخطر در مقصد و جایی که کانتینرها بار می‌شوند
- آلیار بمبوم لاستیک های مستعمل لاستیک های نو بدون پوشش و هرگونه کالا یا قابلیت نگهداری آن باران در فضای بسته یا زیر پوشش
- مستوفیت حمل و نقل یا آلیار کردن لاستیک های قریب‌ده نزدیک مناطق مسکونی و نظارت بهداشتی به بختل های آلیار لاستیک

تشخیصی

بر اساس علائم بیماری و تست های آزمایشگاهی

تست آزمایشگاه

منحصرات تست های آزمایشگاهی مربوط به تشخیص بیماری تب دانگ

آزمایش	توضیح
NSI (Nonstructural) Rapid Diagnosis Test	<ul style="list-style-type: none"> - بین روز ۱ تا ۷ از شروع علائم بیماری درجولست می‌شود - حسیت آن حدود ۷۷٪ و ویژگی آن بسیار بالاتر است - کمتر از ۲۰ دقیقه تحلیل می‌گردد - نمونه مورد نیاز: سرم خون
IgM, IgG	<ul style="list-style-type: none"> - IgM نوعی از آنتی بادی است که از روز ۴ پس از بروز علائم بیماری بالای می‌رود و پس از ۴ هفته به حد اکثر می‌رسد اما پس از ۳ ماه دیگر قابل شناسایی نیست - IgG نوعی از آنتی بادی است که نشان دهنده سینه عفونت قبلی است و می‌تواند تا چند سال بالا باقی بماند - ممکن است حسیت ضمن این تست ها بعضی بخاطر ویروس های دیگر باشد (مانند چیکولگویا و یگا)

تست اصلی برای تشخیص قطعی	Polymerase Chain Reaction (PCR)	حیوانات ها
کاهش گلیکول سفید	-	
کاهش پلاکت	-	انتقاد گلیکول سفید، پلاکت،
افزایش هموگلوبین (فصلت گلیکول قرمز)	-	هموگلوبین

درمان

درمان خسته‌روسی احتمالی وجود ندارد و با توجه به علائم بیمار و شدت بیماری، درمان با توجه به نوعی های مراقب سلامت و پزشک صورت می‌گیرد یا بستری در بیمارستان خواهد بود. در این مدت بیمار باید مراقب باشد (شود) حتی تا دو روز پس از قطع تب نیز باید پیش‌ادامه باید برای کاهش تب و تسکین فرد بهترین دارو استفاده شود است. بعضی از داروهای تب بر مانند آسپرین و ایبuprofen می‌توانند منجر به بروز یا تشدید خونریزی شوند. درمان به موقع در این بیماری می‌تواند از مرگ و غیر نشانی از آن جلوگیری کند.

چگونه گویا

بیماری چگونه گویا یک بیماری ویروسی است که توسط پشه آنداس منتقل می‌شود. در گذشته این بیماری در شرق و برخی از کشورهای گزارش می‌شد اما امروزه در هر جایی که پشه آنداس مستقر شده باشد خطر پیدایش و گسترش این بیماری بر محتمل است.

علائم

علائم چگونه گویا بعد از ۳ تا ۷ روز از گزش پشه آلوده بصورت تب ناگهانی همراه با درد مفاصل شروع می‌شود. گریچه ممکن است این مدت از ۱ تا ۲۱ روز متغیر باشد. علائم این بیماری بسیار شبیه به بیماری دانه است اما درد مفاصل آن بسیار بلاتوان کننده است به همین دلیل به چگونه گویا تب زمین گیر کننده نیز می‌گویند و ممکن است از چند روز تا هفته ها، ماه ها یا حتی سال ها ادامه یابد و پس از بهبودی در خانه های بعد نیز بصورت دوره ای عود کند.

سایر علائم و نشانه ها:

- درد عضلانی

- تورم مفاصل
- سردرد
- حالت تهوع
- خستگی
- ضایعات پوستی

• نام چیکوگوئویا از زبان محلی آترشیا گرفته شده و متعین شدن و ظاهر خمیده مبتلان علت درد شدید تنفس را توصیف میکند.

زیکا

بیماری زیکا یک بیماری ویروسی است که توسط پشه آنداس منتقل می‌شود پس از گذشت ۳ الی ۱۴ روز از گزش پشه، علائم بیماری شروع می‌شود. علائم به طور کلی خفیف بوده و شبیه به بیماری دنگی می‌باشد.

علائم

- تب
- خستگی پوستی
- قرمزی چشم
- درد مفاصل و عضلات
- غش
- سردرد

علائم معمولاً به مدت ۲ تا ۷ روز ادامه دارد.

عوارض

- این ویروس به سیستم عصبی حاد وارد و ممکن است باعث بیماری‌های عصبی مانند سندرم گیلن باره، نوروباتی و ضعف عضلانی به ویژه در بزرگسالان شود.

- این ویروس در دوران بارداری می‌تواند باعث کوچک شدن مغز کودک و تاخیرهای عالی مغز زایی جنین، سقط جنین، مرده زایی و زائمان زودرس شود.

بررسی و پاسخ های متداول در خصوص پشه آندس و تب دنگی

- **آیا تمام پشه های آندس ویروسی هستند؟**
- خیر پشه به تنهایی ویروسی نیست بلکه پشه‌ها عامل انتقال کننده (یا پخش کننده) این ویروس هستند و در صورت گزش فرد حامل ویروس آن را انتقال می دهد.
- **آیا پشه یا باران از بین می رود؟**
- خیر هر پارادگمی ها امکان به وجود آمدن مکان های مناسب جهت رشد و تکثیر پشه آندس و دیگر ناقلین وجود دارد که می تواند خطرناک باشد.
- **آیا گزش پشه باعث مرگ می شود؟**
- بیماری دنگ حقیقتاً باعث تب شدید و علائم شبه آنفولانزا می شود ولی هر موارد شدیدتری می تواند خطرناکتر باشد و زندگی فرد را تهدید کند.
- **راه انتقال بیماری دنگی چیست؟**
- تب دنگ (Dengue Fever) نوعی بیماری است که از طریق پشه منتقل می شود.
- دنگی از طریق نیش پشه ماده آندس پخشی می شود.
- پشه زمینی آلوده می شود که از خون فرد آلوده به ویروس خونخواری کند و پس از حدود یک هفته پشه می تواند ویروس را در جایی که یک فرد سالم را نیش می زند منتقل کند.
- آندس اجبیتی ترجیح می دهد بیش از یک نفر را در طول دوره تغذیه نیش بزند.
- دنگی نمی تواند مستقیماً از فردی به فرد دیگر منتقل شود یا این حال فردی که مبتلا به تب دنگی است می تواند پشه های دیگر را نیز آلوده کند تا زمانی که ویروس در سیستم خونی فرد، گردش و تولید مثل می کند.
- عفونت را از یک کشور به کشور دیگر یا از یک منطقه به منطقه دیگر منتقل می کنند.
- ویروس از طریق پشه مادر به پشه دختر منتقل می شود و مسل به سل همچنین ادامه می یابد که باعث گسترش ویروس می شود.

• احتمال انتقال از مادر باردار به جنین وجود دارد؟

- در زمان بارداری ویروس از خون مادر به جنین منتقل شود. در صورت انتقال از مادر باردار به جنین احتمال اینکه آنتن زودرس نوزاد، نوزاد با وزن پایین و برخی مشکلات مغز زایی مطرح است.

آیا از طریق غذا سرایت میکنند؟

• غیر از طریق خیزاک انتقال نمی‌شود.

○ بیشترین زمان گزش در شبانه روز چه مواقعی است؟

• آنس یک دقیقه کننده در طول روز است، دوره‌های اوج گزش در اوایل صبح و عصر قبل از غروب است.

○ در برهه‌ها هم پشه می‌تواند وجود داشته باشد؟

• بله این پشه در هر منطقه‌ای که پوشش جنگلی و آب شیرین داشته باشد انتقال می‌دهد و تکثیر می‌کند.

○ آیا سرما باعث از بین رفتنش می‌شود؟

• خیر پشه آکنه‌ای تطبیق پذیری است و در هوای گرم و سرد هم می‌تواند زنده بماند.

○ نسبت بررسی گزش پشه آکنه در وجود دارد؟

• نسبتی تحت عنوان تست بررسی گزش پشه وجود ندارد فقط با مرور علائم بیماری و تست‌های آزمایشگاهی

می‌توان فرد و پشه بیمار را تشخیص داد.

○ راه‌های پیشگیری از گزش و ابتلا به تب دانگی چیست؟

• از بیرون رفتن در ساعات پرگزش روز (صبح زود و هنگام غروب آفتاب) اکیدا پرهیز کنید.

• لباس‌های رنگ روشن، غیر چسبان، آستین بلند و شلوار بلند و جوراب بپوشید.

• در روی مناطقی از پوست که با لباس پوشیده نمی‌شود از فرآورده‌های دفع حشرات بامید شده و استاندارد

که دارای یکی از مواد موثر مانند DEET (دی اتیل تولامید) ۲۰ تا ۳۰ درصد، پیکاریدین ۲۰ درصد،

IR3535، استفاده کنید و طبق دستورعمل آنها در لواصل بومی تعیین نگار شود.

• در فضای باز جویبه (چه شب و چه روز) و پنجره‌ها دارای توری باشد در صورت لزوم به جویبه‌ها در فضای

باز حتماً از پشه بند استفاده کنید.

• بهترین راه برای محافظت از کودکان صابون توری در روی کتک‌ها و استفاده از لباس‌های پوشاننده و بلند است.

○ نکات احتیاطی مواد دافع حشرات

• از مواد دافع حشرات بر روی چشم، اطراف دهان و زخم استفاده نبود.

• مواد دافع حشرات با آب و تعریق شسته می‌شود لذا بعد از تعریق یا شستن کردن و دوش گرفتن باید مجدداً از

مواد دافع حشرات استفاده شود.

• مواد دافع حشرات را تنها بر روی دست‌ها و سپس شستن را به صورت خود و کودک بماند تا از ورود

مواد به چشم و دهان جلوگیری شود.

• حداقل یکبار مقدار کمی از مواد دافع حشرات را روی پوست امتحان کنید تا مطمئن شوید به آن حساسیت

نداشته باشید و دستورعمل در بروشور آنها را مطالعه کنید.

• در صورت استفاده از ضد آفتاب یا کرم دیگر باید ابتدا سایر کرم‌ها و پمپا از ۳۰ دقیقه زودتر آنها را مواد دافع

حشرات استفاده شود.

- جایزه به استفاده از مواد دفع حرارت بر روی مناطقی از پوست که با لباس پوشیده است می باشد.
- مواد دارای DEET (دیت) برای کودکان زیر دو سال استفاده نشود.

د بعد از گزش پشه یا نعل گزش پشه چکار کنیم؟

- در صورت آلوده شدن به ویروس پس از گزش هیچ روش پیشگیری ابتلا به دنگی وجود ندارد در صورت بروز علامت باید درمان های حمایتی انجام شود.
- از پماد ضد خارش و پماد یا لوسیون دور کننده حرارت برای جلوگیری از گزش مجدد استفاده کنید.

آیا گزش پشه در نوزادان خطر بیشتری دارد؟

- به هر حال نوزادان گروه در معرض خطر هستند قطعا بروز بیماری در این گروه خطر بیشتری دارد.
- د در صورت مشاهده پشه در جاه آب می توان از آن آب نوشید؟
- این پشه تمایل به تخم ریزی در آب های کم حجم و شیرین دارد آب جاه پس از جوشیدن امکان مصرف دارد.
- د در صورت مشاهده پشه در منزل از چه نوع سمی برای کشتن آن استفاده کنیم؟

- از اسپری های متداول در بازار و قرص های حشره کش (قرآورده های دفع حرارت تولید شده و استاندارد دارای یکی از مواد توان مانند DEET (دی اتیل تولامید) ۲۰ تا ۳۰ درصد بیکاری بین ۲۰ درصد IR3535

آیا مصرف ویتامین ها باعث پیشگیری از گزیده شدن توسط پشه می شود؟

- خیر- مصرف ویتامین ها تاثیری در پیشگیری از گزش پشه ها ندارد.

آیا گزیده شدن توسط پشه در افراد با بیماریهای خاصی (ذیابت و...) خطرات بیشتری دارد؟

- بله- شرایط بیماری در افراد با بیماری های خاص خطرناک تر است.

آیا با شروع فصل مدارس فرزندانمان را خطری از جهت گزش پشه تهدید نمی کند؟

- با توجه به این که این پشه روزگزش است باید با قاصه پس از مشاهده پشه در محل تعطیل دانش آموزان برای بجزه ها عبوری گذاشته شود، سم پاشی و مه پاشی انجام گیرد.

د درمان دنگی چیست؟

- هیچ واکنش یا داروی خاصی برای تپه دنگی وجود ندارد.
- بستراحت و پوشیدن ملبغات فرابان بسیار کمک کننده است. ملخ درمانی در این بیماری بسیار اهمیت دارد که به صورت سرم و یا مصرف حنظل ۵ لیوان مایعات در روز انجام می شود در مواردی که بیماری همراه با نارجه و تشدید می باشد باید درمان مراقبتی و یا انحصاط انجام شود.

- لازم به ذکر است بیماری که علامت هشدار دارند و قادر به نوشیدن می باشند در منزل خود می توانند درمان شوند
- استرپتولین یا پیراسترول را می توان برای کاهش تب و کاهش درد مفاصل مصرف کرد
- بیمار مبتلا به تب دانگ نباید داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی مانند **آسپرین**، **ایبوپروفن**، **ناپروکسن** و **فلنساک** مصرف کند زیرا می تواند خطر خونریزی را افزایش دهد
- بیماری که قبلاً به ویروس دانگی آلوده شده اند می توانند عفونت را از طریق پشه های آکنده پس از ظاهر شدن اولین علامت (در طی ۴ تا ۷ روز حداکثر ۱۲ روز) منتقل کنند
- به عنوان یک اقدام احتیاطی، بیماران یا استراحت در زیر توری، به ویژه در طول دوره بیماری یا حتی یافتن کاهش انتقال بیماری می شوند

ب احتمال ابتلا مجدد وجود دارد؟

- عفونت با یک سوبه فقط در برابر آن سوبه خاص ایمنی ایجاد می کند. این احتمال وجود دارد فرد به سوبه های دیگر آلوده شده و به تب دانگی شدید تبدیل شود

اگر مشکوک به دانگی هستیم چه باید بکنیم؟

- اگر مشکوک به دانگی هستیم باید فوراً به پزشک مراجعه کنید
- برای تشخیص تب دانگی پزشک موارد زیر را انجام می دهد:
 - علامت و نشانه های را ارزیابی می کند
 - آزمایش خون برای شواهد وجود ویروس دانگی تجویز می کند
 - تاریخچه پزشکی و سفر را بررسی میکند
- افرادی که طی دو هفته گذشته به کشورهای استوایی بومی تب دانگی سفر کرده اند باید به پزشک اطلاع دهند

آیا واکنش دانگی وجود دارد؟

- در حال حاضر واکنش آلوده شده ای در کشور ما برای پیشگیری از ابتلا به ویروس دانگ وجود ندارد

ب احتمال مرگ افراد پس از نیش پشه در چه حد می باشد؟

- اگر پشه حقی صحاری باشد تا ۱ درصد احتمال مرگ وجود دارد
- **راههای پیشگیری از رنگ شدن پشه چیست؟**

تب دانگ یکی از بیماری های خشن عالمی است که به تولید مثل بیشتر پشه ها کمک می کند. در نتیجه بزرگی گاهایی خطر تولید پشه در آب زکام می تواند کمربان های بزرگ انجام میدهد

- جثی و تمیز کردن هفتگی ظروف محتوی آب آشامیدنی، ظرف آب حیوانات، متوسط ۲ الی ۵ روز یکبار
 - تهیه درب و یا پوشش بر روی ظروف محتوی آب (شکر، پنکه)
 - مدیریت زباله و مخلفات جاندار مانند ظروف رها شده، مخلفات خودرو، نخ های مستعمل - که می تواند محل جمع شدن آب باشد
 - نظافت مداوم آبگذره های شهری به منظور جلوگیری از آلودگی آب
 - نماندن لاستیک های مستعمل بخصوص در شهرها یا حاشیه شهرها کنار گزین در فضایی بسته یا زیر پوتل مناسب به طوری که پشه امکان تخم گذاری در آن پیدا نکند
 - پاره کردن اجسام در معرض باران مانند ظروف فلزی های
 - جلوگیری از آلودگی آب برای مثال اصلاح ساختاری زمین، سوراخ کردن لاستیک های غریبه گیر قالی
 - پر کردن سوراخ تنه درختان و لاستیک های مستعمل زیرمکانی ها یا شن، خاک یا شن
 - استفاده از مایع آنتیجوار (کسیون، پوسیدنی کولر) در حوضچه های آب مصرفی منزل
 - سم پاشی یا هدف آرین کردن جمعیت پشه در محل های آلودگی آن ها (زیر میلمان، تخت، داخل گند) یا در محل تخم گذاری آنها (سج و لاستیک های مستعمل)
 - نکته قابل توجهی به ساکنین باید هشدار داده شود تا از جثی دور شوند و مهله های پشه ها را دور کنند
 - خاموش شود و حیوانات خانگی نیز به خارج از خانه منتقل شوند
 - مه پاشی توسط خود های بهداشتی محلی (استان ذرات کوچک حاوی حشر کش که به سرعت کفین در هوا باقی می ماند تا در اثر تماس یا پشه بالغ در حال پرواز باعث مرگ آن ها گردد) در شیوع بیماری و برای مهار همه گیری به مدت ۱۰ روز هر دو تا سه روز در زمان صبح روز یا قبل از غروب آفتاب انجام می شود. در مه پاشی در همه پنجره ها، فضاهای باز، گاراژها، اطراف خانه مه پاشی انجام شود در صورت مه پاشی از بیرون ساختمان باید ساکنین دور و پنجره ها را جهت افزایش تغذیه و کارایی بیشتر عملیات در حین مه پاشی باز نگاه دارند
 - نکته نهم پشه انسان می تواند راه ها در شرایط سخت رانده باشد خالی کردن و جلوگیری کردن آب راگداز در ظروف لازمه و نظیفه ها را از زمین جدا و بی نظیم ها که سبب آلودگی به چهاره طرف چسبیده اند باید نظیم و یا استخف کسین به دقت تمیز شوند
 - سطل های آبیاری را برگردانید و آن ها را در زیر سقف نگهداری کنید تا آب نتواند در آن ها جمع شود
 - خاک گیاهان را بطوری در گلدان قرار دهید تا از تشکیل گودال ها در سطح جلوگیری شود
 - هنگام بیک و بیابانی چتر، منطقه ای را انتخاب کنید که از آب راگداز دور باشد
- ۵ آیا وینکس برای سم پاشی موثر است؟
- خیر - به هیچ عنوان استفاده نشود
 - ۵ آیا پشه با دود کردن اسلند دور می شود؟

- خزانه‌ها اغلب ناشناخته‌اند.
- شکل پشه بزرگتر است و تفاوتش با پشه‌های عادی چیست؟
- پشه‌های آکدوس از نظر ظاهری متمایز هستند زیرا علاوه بر سینه و سر، قدامی و عقبی روی بدن و پاها را خود دارند.

